

Briuselis, 2022 m. birželio 13 d.
(OR. fr, en)

9738/22

ECOFIN 538
UEM 141
SOC 328
EMPL 214
COMPET 429
ENV 527
EDUC 204
RECH 322
ENER 241
JAI 793
GENDER 78
ANTIDISCRIM 58
JEUN 88
SAN 332

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9401/22 - COM(2022) 603 final

Dalykas: Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2022 m.
Bulgarijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2022 m. Bulgarijos konvergencijos programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2022) 603 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir kuriam pritarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. d.

dėl 2022 m. Bulgarijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Bulgarijos konvergencijos programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

- (1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė². Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Priemone prisidedama prie ekonomikos atsigavimo ir tvarių ir augimą skatinančių reformų ir investicijų įgyvendinimo, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu didinant valstybių narių ekonomikos atsparumą ir potencialų augimą. Ja taip pat padedama stiprinti tvarią viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Kiekvienai valstybei narei pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skiriamas didžiausias finansinis įnašas bus atnaujintas 2022 m. birželio mėn., laikantis Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalies;

² 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

- (2) 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2022 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Joje tinkamai atsižvelgta į 2021 m. gegužės 7 d. pasirašytą Porto socialinį įsipareigojimą toliau įgyvendinti 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2022 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytus prioritetus. 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011³ taip pat priėmė įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Bulgarija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, tą pačią dieną Komisija priėmė Pasiūlymą dėl 2022 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Bendrą užimtumo ataskaitą Taryba priėmė 2022 m. kovo 14 d.

³ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

(3) geopolitines ir ekonomines aplinkybes labai pakeitė po pasaulinės pandemijos įvykusi Rusijos invazija į Ukrainą. Invazijos poveikis valstybių narių ekonomikai pasireiškė, *inter alia*, aukštesnėmis energijos, maisto produktų bei žaliavų kainomis ir prastesnėmis augimo perspektyvomis. Aukštesnės energijos kainos ypač slegia pažeidžiamiausius namų ūkius, kurie patiria energijos nepriteklių arba kuriems jis gresia, taip pat įmones, kurios labiausiai pažeidžiamos energijos kainų šuolių. Be to, į Sąjungą atvyksta kaip niekada daug pabėgėlių iš Ukrainos. Dėl Rusijos agresijos karo kilusios ekonominės pasekmės valstybes nares paveikė nevienodai. Šiomis aplinkybėmis 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382⁴ pirmą kartą pradėta taikyti Tarybos direktyva 2001/55/EB⁵, iš Ukrainos perkeltiems asmenims suteikiant teisę teisėtai būti Sąjungoje, taip pat galimybę mokytis, dalyvauti darbo rinkoje, gauti sveikatos priežiūros paslaugas, būstą ir socialinę paramą. Siekiant skubiai patenkinti iš Ukrainos bėgančių asmenų priėmimo ir integracijos poreikius, pagal sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje iniciatyvą (CARE) ir pasinaudojant papildomu išankstiniu finansavimu pagal Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą (REACT-EU), Bulgarijai teikiama išskirtinė parama;

⁴ 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

⁵ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

- (4) atsižvelgiant į sparčiai kintančią ekonominę ir geopolitinę padėtį ir kaip išdėstyta 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje, 2022 m. Europos semestras – plataus masto ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema – atnaujinamas, o kartu pritaikomas prie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo reikalavimų. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, itin svarbu įgyvendinti priimtus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jais atsižvelgiama į visas atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per 2019 m. ir 2020 m. Europos semestro ciklus, arba į didelę jų dalį. 2019 m. ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius, šalia kitų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, pateiktų iki tokių peržiūrėtų, atnaujintų ar iš dalies pakeistų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo datos;
- (5) nuo 2020 m. kovo mėn. taikoma bendroji nukrypti leidžianti Stabilumo ir augimo pakto išlyga. 2021 m. kovo 3 d. komunikate „Vieni metai nuo COVID-19 protrūkio. Fiskalinės politikos atsakas“ Komisija išdėstė nuomonę, kad sprendimas nutraukti bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą arba ją toliau taikyti turėtų būti priimamas atlikus bendrą ekonominės padėties vertinimą, kurio vienas iš pagrindinių kiekybinių kriterijų būtų Sąjungos arba euro zonos ekonominės veiklos mastas, palyginti su iki krizės (2019 m. pabaigoje) buvusiu mastu. Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą pratęsti 2023 m. būtų pagrįsta dėl didesnio neapibrėžtumo ir didelės neigiamų ekonominės perspektyvos pokyčių rizikos karo Europoje aplinkybėmis, dėl precedento neturinčių energijos kainų šuolių ir tolesnių tiekimo grandinės sutrikimų;

- (6) laikantis 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacijoje⁶, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Bulgarijos konvergencijos programos, pateikto požiūrio, bendrą fiskalinės politikos kryptį šiuo metu geriausia vertinti kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones), išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negražintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytį, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu augimu⁷. Be bendros fiskalinės politikos krypties, siekiant įvertinti, ar nacionalinė fiskalinė politika yra apdairi, o jos sudėtis yra palanki tvariam atsigavimui, suderinamam su žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų tikslais, dėmesys taip pat skiriamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų⁸ pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones ir išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones) ir investicijų raidai;

⁶ 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Bulgarijos konvergencijos programos (OL C 304, 2021 7 29, p. 6.)

⁷ Šioje rekomendacijoje pateikiami fiskalinės politikos krypties ir jos komponentų įverčiai yra Komisijos įverčiai, grindžiami prielaidomis, kuriomis pagrįsta Komisijos 2022 m. pavasario prognozė. Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo įverčiai neapima teigiamo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų ekonomikos augimą, poveikio.

⁸ Nefinansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ar kitų Sąjungos fondų lėšomis.

- (7) 2022 m. kovo 2 d. Komisija priėmė komunikatą ir jame pateikė plataus pobūdžio 2023 m. fiskalinės politikos gairių (toliau – fiskalinės gairės), kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas ir taip sustiprinti politikos koordinavimą. Remdamasi 2022 m. žiemos prognozėje pateikta makroekonominė perspektyva, Komisija pažymėjo, kad atrodytų tinkama 2023 m. pereiti nuo 2020–2022 m. bendros remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos krypties prie iš esmės neutralios bendros fiskalinės politikos krypties, tuo pat metu būnant pasirengus reaguoti į kintančią ekonominę padėtį. Komisija paskelbė, kad konkrečioms valstybėms narėms 2023 m. ir toliau turėtų būti teikiamos skirtingos fiskalinės rekomendacijos ir turėtų būti atsižvelgta į galimą tarpvalstybinį šalutinį poveikį. Komisija paprašė valstybių narių atsižvelgti į šias gaires savo stabilumo ir konvergencijos programose. Komisija įsipareigojo atidžiai stebėti ekonominius pokyčius ir prireikus pritaikyti politikos gaires, vėliausiai – 2022 m. gegužės mėn. pabaigoje paskelbsimame Europos semestro pavasario dokumentų rinkinyje;
- (8) kalbant apie fiskalines gaires, 2023 m. fiskalinėmis rekomendacijomis atsižvelgiama į prastesnę ekonominę perspektyvą, didesnę neapibrėžtumą ir papildomą neigiamų pokyčių riziką, taip pat į didesnę infliaciją, palyginti su Komisijos 2022 m. žiemos prognoze. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, fiskalinis atsakas turi būti didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir energetinį saugumą ir išlaikyti pažeidžiamiausių namų ūkių perkamąją galią, kad būtų galima sušvelninti energijos kainų šuolio poveikį ir padėti apriboti antrinio poveikio infliacinį spaudimą taikant tikslias ir laikinas priemones. Fiskalinė politika turi likti lanksti, kad būtų galima prisitaikyti prie greitai kintančių aplinkybių, įskaitant iššūkius, kylančius dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, susijusius su gynyba ir saugumu, ir turi skirtis valstybėse narėse priklausomai nuo jų fiskalinės ir ekonominės padėties, įskaitant krizės poveikį joms ir iš Ukrainos perkeltų asmenų srautą į jas;

- (9) 2021 m. spalio 15 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Bulgarija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2022 m. gegužės 4 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Bulgarijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo⁹. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo Komisijos sprendimo priėmimo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį, kuriame būtų nurodyta, kad Bulgarija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosioms pasiekti priimtoms priemonės turi likti nepanaikintos;
- (10) laikydamasi Reglamento (EB) Nr. 1466/97 8 straipsnyje nustatyto termino, 2022 m. balandžio 29 d. Bulgarija pateikė 2022 m. nacionalinę reformų programą ir 2022 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos kartu.
- (11) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė 2022 m. Bulgarijos ataskaitą. Joje įvertinta pažanga, Bulgarijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019 m., 2020 m. ir 2021 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir, remiantis ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rezultatų suvestine, apžvelgta, kaip Bulgarija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai, įskaitant dėl Rusijos invazijos į Ukrainą kylančius uždavinius. Be to, joje įvertinta pažanga, Bulgarijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

⁹ Dok. ST 8091/2022; ST 8091/2022 ADD 1.

- (12) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Bulgarijos biudžeto būklė, nes jos valdžios sektoriaus deficitas 2021 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % bendrojo vidaus produkto (BVP) pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad deficito kriterijus nėra įvykdytas. Laikydamosi 2022 m. kovo 2 d. komunikato, 2022 m. pavasarį Komisija nesiūlė pradėti naujų paviršinio deficito procedūrų ir 2022 m. rudenį iš naujo įvertins, ar tikslinga siūlyti pradėti tokias procedūras;
- (13) 2020 m. liepos 20 d. rekomendacijoje¹⁰ Taryba rekomendavo Bulgarijai, laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, 2020 m. ir 2021 m. imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su COVID-19 pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Ji Bulgarijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Bulgarijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 4,0 % BVP 2020 m. iki 4,1 % 2021 m. Bulgarijos fiskalinės politikos atsaku 2021 m. remtas ekonomikos atsigavimas, o laikinų neatidėliotinų priemonių apimtis padidėjo nuo 2,9 % BVP 2020 m. iki 4,3 % 2021 m. Priemonės, kurių Bulgarija ėmėsi 2021 m., atitiko 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendaciją. 2020 m. ir 2021 m. Vyriausybės priimtose diskrecinėse biudžeto priemonėse daugiausia buvo laikinos arba suderintos su kompensacinėmis priemonėmis. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, valdžios sektoriaus skola padidėjo nuo 24,7 % BVP 2020 m. iki 25,1 % 2021 m.;

¹⁰ 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendacija dėl 2020 m. Bulgarijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Bulgarijos konvergencijos programos (OL C 282, 2020 8 26, p. 8).

(14) makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos 2022 m. konvergencijos programoje pateiktos biudžeto projekcijos, 2022 m. yra palankus, o vėliau – realistiškas. Vyriausybė prognozuoja, kad realusis BVP 2022 m. išaugs 2,6 %, o 2023 m. – 2,8 %. Tuo tarpu Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje daugiausia dėl skirtingų užimtumo ir investicijų augimo projekcijų numatoma, kad 2022 m. realiojo BVP augimas bus mažesnis (2,1 %), o 2023 m. – didesnis (3,1 %). 2022 m. konvergencijos programoje Vyriausybė planuoja, kad 2022 m. nominalusis deficitas padidės iki 5,3 % BVP, o 2023 m. nukris iki 2,9 %. Deficito padidėjimas 2022 m., kurį sušvelnino laipsniškas tam tikrų COVID neatidėliotinių priemonių panaikinimas, daugiausia atspindi staigų tarpinio vartojimo, paramos verslui ir energetikos priemonių augimą, taip pat pensijų sistemos pakeitimus. 2022 m. konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2022 m. padidės iki 25,5 %, o 2023 m. – iki 27,7 %. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2022 m. ir 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas atitinkamai sudarys 3,7 % BVP ir 2,4 % BVP. Jis yra gerokai mažesnis nei 2022 m. konvergencijos programoje prognozuojamas 2022 m. deficitas, daugiausia dėl skirtingų makroekonominių projekcijų, mažesnio tarpinio vartojimo augimo ir didesnių 2022 m. pajamų iš gamybos ir importo mokesčių. Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatomas mažesnis valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir BVP santykis: 25,3 % 2022 m. ir 25,6 % 2023 m. Skirtumą lemia mažesnis deficitas abejais metais ir didesnis prognozuojamas ekonomikos augimas 2023 m. Remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze, numatoma, kad vidutinės trukmės laikotarpio (10 metų) potencialios gamybos apimties augimo vidurkis bus 1,8 %. Tačiau tas įvertis neapima ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų Bulgarijos ekonomikos augimą, poveikio;

(15) 2022 m. Vyriausybė palaipsniui panaikino daugumą priemonių, kurių imtasi reaguojant į COVID-19 krizę, taigi numatoma, kad laikinų neatidėliotinių priemonių apimtis sumažės nuo 4,3 % BVP 2021 m. iki 1,8 % 2022 m. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį daro priemonės, kurių imtasi siekiant kovoti su ekonominiu ir socialiniu energijos kainų kilimo poveikiu; Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad jos sudaro 0,9 % BVP 2022 m. ir 0,0 % BVP 2023 m.¹¹ Tas priemonės daugiausia sudaro komunalinėms paslaugoms, pramonės sektoriaus galutiniams elektros energijos vartotojams ir buitiniams dujų vartotojams skirtos paramos programos. Paskelbta, kad tos priemonės iš esmės yra laikinos. Vis dėlto, jei energijos kainos 2023 m. liks aukštos, kai kurių iš tų priemonių galiojimas galėtų būti tęsiamas. Kai kurios iš tų priemonių, visų pirma namų ūkiams taikomų energijos kainų moratoriumas, nėra tikslinės. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį taip pat daro iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos išlaidos, kurios, kaip numatoma Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje, 2022 m. sudarys 0,1 % BVP, o 2023 m. – 0,2 % BVP¹²;

¹¹ Šie skaičiai rodo tų priemonių, kurių imtasi nuo 2021 m. rudens, įskaitant einamųjų pajamų ir išlaidų, taip pat atitinkamais atvejais – kapitalo išlaidų priemones, poveikį metiniam biudžetui.

¹² Daroma prielaida, kad bendras iš Ukrainos į Sąjungą perkeltų asmenų skaičius iki 2022 m. pabaigos palaipsniui pasieks 6 mln., o jų geografinio pasiskirstymo įverčiai apskaičiuojami remiantis esamos diasporos dydžiu, santykinu priimančiosios valstybės narės gyventojų skaičiumi ir faktiniu iš Ukrainos perkeltų asmenų pasiskirstymu visoje Sąjungoje nuo 2022 m. kovo mėn. Biudžeto išlaidų vienam asmeniui įverčiai yra grindžiami Komisijos Jungtinio tyrimų centro parengtu mikromodeliavimo modeliu „Euromod“ ir apskaičiuoti atsižvelgiant tiek į piniginius pervedimus, į kuriuos asmenys gali turėti teisę, tiek į išmokas natūra, pavyzdžiui, švietimo ir sveikatos priežiūros srityse.

- (16) 2021 m. birželio 18 d. rekomendacijoje Taryba rekomendavo Bulgarijai 2022 m. išlaikyti remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos kryptį, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės suteiktą postūmį, ir išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Taryba taip pat rekomendavo Bulgarijai kontroliuoti nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą. Ji Bulgarijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu ir tuo pat metu didinti investicijas siekiant padidinti augimo potencialą;

(17) remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze ir Bulgarijos 2022 m. konvergencijos programoje pateikta informacija numatoma, kad 2022 m. fiskalinės politikos kryptis (-3,4 % BVP) išliks remiamojo pobūdžio, kaip rekomendavo Taryba¹³. Bulgarija planuoja toliau remti ekonomikos atsigavimą pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone papildomoms investicijoms finansuoti, kaip rekomendavo Taryba. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai, palyginti su 2021 m., turėtų padidėti 1,1 procentinio punkto BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų skatinamasis poveikis fiskalinės politikos kryptčiai 2022 m. turėtų sudaryti 1,1 procentinio punkto BVP¹⁴. Todėl Bulgarija planuoja išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas, kaip rekomendavo Taryba. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo skatinamasis poveikis bendrai fiskalinės politikos kryptčiai 2022 m. turėtų sudaryti 1,4 procentinio punkto. Tas didelis skatinamasis poveikis apima priemonių, kuriomis siekiama mažinti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį, papildomą poveikį (0,2 procentinio punkto BVP), taip pat iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo išlaidas (0,1 procentinio punkto BVP), o prie grynujų einamųjų išlaidų augimo taip pat turėtų prisidėti pensijų sistemos pakeitimai (0,6 % BVP) ir darbo užmokesčio didinimas (0,3 % BVP). Todėl, remiantis dabartiniiais Komisijos įverčiais, 2022 m. Bulgarija nepakankamai kontroliuoja nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą;

¹³ Neigiamas rodiklio ženklas atitinka pernelyg didelį pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio ekonomikos augimu, o tai rodo skatinamąją fiskalinę politiką.

¹⁴ Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,1 procentinio punkto BVP stabdomąjį poveikį.

- (18) Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje pagal nesikeičiančios politikos prielaidą numatoma, kad 2023 m. fiskalinės politikos kryptis bus -1,3 % BVP¹⁵. Numatoma, kad Bulgarija 2023 m. toliau naudosis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai, palyginti su 2022 m., turėtų padidėti 0,7 procentinio punkto BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų skatinamasis poveikis 2023 m. turėtų sudaryti 0,2 procentinio punkto¹⁶. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo skatinamasis poveikis bendrai fiskalinės politikos kryptčiai 2023 m. turėtų sudaryti 0,5 procentinio punkto. Tai apima laipsniško priemonių, kuriomis siekiama spręsti padidėjusių energijos kainų problemą, panaikinimo poveikį (0,9 % BVP), o didesni socialiniai pervedimai ir darbo užmokesčio didinimas, kaip prognozuojama, prisidės prie grynujų einamųjų išlaidų augimo;
- (19) 2022 m. konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažės iki 2,8 % 2024 m. ir iki 2,4 % iki 2025 m. Taigi planuojama, kad valdžios sektoriaus deficitas per programos laikotarpį liks mažesnis negu 3 % BVP. Pagal tas projekcijas daroma prielaida, kad dėl su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone susijusių didesnių namų ūkių pajamų ir didesnių kapitalo pervedimų nulemtų tiesioginių mokesčių ir socialinių įmokų padidės pajamos. 2022 m. konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. padidės, konkrečiai, iki 29,1 % 2024 m. ir iki 30,4 % 2025 m.. Remiantis Komisijos analize, skolos tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu atrodo vidutinė;

¹⁵ Neigiamas rodiklio ženklas atitinka pernelyg didelį pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio ekonomikos augimu, o tai rodo skatinamąją fiskalinę politiką.

¹⁶ Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,0 procentinio punkto BVP neutralų poveikį.

(20) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių įgyvendintinų reformų ir investicijų su preliminariu įgyvendinimo iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. tvarkaraščiu. Jos padeda spręsti visus ekonominius ir socialinius uždavinius, 2019 m. ir 2020 m. per Europos semestrą nustatytus Bulgarijai skirtose Tarybos rekomendacijose, šalia jai skirtų rekomendacijų, kurios pateiktos iki ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priėmimo datos, arba didelę šių uždavinių dalį. Visų pirma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane atsižvelgiama į šaliai skirtas rekomendacijas socialinėje srityje, numatant priemones socialinei įtraukčiai didinti, kurios, kaip tikimasi, pagerins minimalių pajamų sistemos adekvatumą ir aprėptį, ir priemones, kuriomis siekiama toliau integruoti užimtumo ir socialines paslaugas. Kitos priemonės, kuriomis atsižvelgiama į šaliai skirtas rekomendacijas, yra orientuotos į įgūdžių, visų pirma skaitmeninių, įgijimą, švietimo ir mokymosi visą gyvenimą sistemų atitikties darbo rinkos poreikiams didinimą ir sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlos didinimą visoje Bulgarijoje. Tos priemonės gali padėti iki 2030 m. pasiekti Europos socialinių teisių ramsčio ir jo veiksmų plano tikslus ir daryti tolesnę pažangą. Be to, į šaliai skirtas rekomendacijas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane atsižvelgiama mažinant energetikos sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinant bendrą energijos vartojimo efektyvumą ir įgyvendinant darnaus transporto ir skaitmeninės infrastruktūros bei paslaugų priemones. Be to, plane numatytos plataus užmojo priemonės, kuriomis siekiama didinti viešojo administravimo ir teisingumo sistemos veiksmingumą, vykdyti korupcijos prevencijos, nustatymo ir šalinimo veiksmus, gerinti verslo aplinką, skatinti investicijas ir gerinti mokslinių tyrimų bei inovacijų sistemą. Šios priemonės taip pat padės Bulgarijai reaguoti į susirūpinimą keliančius klausimus ir pastabas pagal teisinės valstybės mechanizmą;

(21) numatoma, kad Bulgarijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas prisidės prie tolesnės žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų pažangos. Priemonėms, kuriomis Bulgarijoje remiamas klimato srities tikslų įgyvendinimas, skiriama 58,9 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimų, o priemonėms, kuriomis remiamas skaitmeninių tikslų įgyvendinimas – 25,8 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimų. Visapusiškas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas laikantis atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių padės Bulgarijai greitai atsigausti nuo COVID-19 krizės padarinių, o kartu sustiprins jos atsparumą. Be to, tolesnės pastangos visapusiškai panaudoti valstybines užimtumo tarnybas ir teikti integruotą užimtumo ir socialinę paramą padės sušvelninti numatomų demografinių pokyčių poveikį ir remti teisingas žaliają ir skaitmeninę pertvarkas. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą platesnę ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

- (22) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1060¹⁷ numatyta partnerystės sutartį Bulgarija pateikė 2022 m. gegužės 11 d., bet kitų sanglaudos politikos programavimo dokumentų ji dar nėra pateikusi. Laikydamosi Reglamento (ES) 2021/1060, Bulgarija, programuodama 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondų lėšas, turi atsižvelgti į atitinkamas jai skirtas rekomendacijas. Tai yra iš sanglaudos politikos fondų gautinos finansinės paramos veiksmingumo gerinimo ir kuo didesnės pridėtinės vertės užtikrinimo prielaida, be to, taip skatinamas šių sanglaudos politikos fondų ir kitų Sąjungos priemonių bei fondų tarpusavio koordinavimas, papildomumas ir darna. Sėkmingas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir sanglaudos politikos programų įgyvendinimas taip pat priklauso nuo to, ar bus pašalintos kliūtys investicijoms, kad būtų remiamos žalioji ir skaitmeninė pertvarkos ir subalansuotas teritorinis vystymasis;
- (23) reaguojant į Versalio deklaracijoje Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovų suteiktą įgaliojimą, Komisijos pasiūlymu dėl plano „REPowerEU“ siekiama kuo greičiau palaipsniui panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro importo iš Rusijos. Šiuo tikslu Komisija, palaikydama dialogą su valstybėmis narėmis, ketina nustatyti tinkamiausius nacionalinio, regioninio ir Sąjungos masto projektus, investicijas ir reformas. Energetikos krizės kontekste ir laikydamosi 2022 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos suteiktų įgaliojimų, Komisija ir valstybės narės sukūrė ES energetikos platformą, skirtą savanoriškam bendram dujų, SGD ir vandenilio pirkimui. Šiomis priemonėmis siekiama mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir atsisakyti iškastinio kuro importo iš Rusijos;

¹⁷ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 321, 2021 6 30, p. 159).

(24) Bulgarijos ekonomika yra daugiausia anglies dioksido išskirianti ekonomika Sąjungoje, o taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumas yra daugiau nei keturis kartus didesnis už Sąjungos vidurkį. Dabartinė iškastinio kuro dalis Bulgarijos energijos rūšių derinyje sudaro 61,5 %, branduolinė energija – 24 %, o atsinaujinančiųjų išteklių energija – 14,5 % (ši dalis yra mažesnė nei Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies vidurkis, 19 %). Iki 2022 m. balandžio mėn. šalis labai priklausė nuo Rusijos gamtinių dujų¹⁸. 2020 m. iš Rusijos buvo importuota 75 % gamtinių dujų, t. y. daugiau nei Sąjungos vidurkis (43,2 %). Tačiau jų dalis energijos rūšių derinyje buvo tik 13,9 %, t. y. mažesnė už Sąjungos vidurkį (24,4 %). Didžiausia dujų vartotoja tebėra pramonė (40 %), įskaitant naudojamą ne energetikos reikmėms, o elektros energijos sektoriaus suvartojama dalis sumažėjo nuo 30 % 2010 m. iki 25 % 2019 m. Centralizuotas šilumos tiekimas priklauso nuo gamtinių dujų ir to beveik neįmanoma pagerinti, nes centralizuoto šilumos tiekimo sistemų negalima pakeisti alternatyviais šaltiniais. Nors ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane svarstomas geoterminės energijos potencialas šildymui, reikėtų numatyti papildomų investicijų didelių šilumos siurblių įrengimui remti. Anglimis kūrenamoms elektrinėms elektros energijos gamybai visiškai pakanka šalyje kasamų rusvųjų anglių, o pramoninėms reikmėms iš Rusijos Bulgarija importuoja ribotą anglių kiekį (0,56 mln. tonų, t. y. 85 % viso importuojamo anglių kiekio). Kita vertus, Bulgarija yra priklausoma nuo Rusijos žalios naftos (63 % žalios naftos gaunama iš Rusijos¹⁹, t. y. gerokai daugiau nei Sąjungos vidurkis – 26 %), o perdirbtų naftos produktų iš Rusijos importuojama 22 %, t. y. mažiau nei Sąjungos vidurkis (35 %). Apskritai naftos dalis energijos rūšių derinyje 2020 m. buvo 23,9 %, t. y. mažesnė už Sąjungos vidurkį (32,7 %). Bulgarijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priimti perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui veiksmų gaires. Jose numatyti laipsniško anglių ir rusvųjų anglių naudojimo nutraukimo ne vėliau kaip iki 2038 m. veiksmai ir didelės investicijos ir reformos, kuriomis būtų paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas, tačiau norint pasiekti su klimato kaita ir energetikos pertvarka susijusius tikslus reikės daugiau pastangų.

¹⁸ Nuo 2022 m. balandžio mėn., vienašališkai sustabdžius dujų tiekimą iš „Gazprom“, Bulgarija nebegauna dujų iš Rusijos.

¹⁹ Bulgarijos importo duomenys teikiami pagal Eurostato 2019 m. duomenis. 2020 m. importo duomenys nėra informatyvūs, nes didelių žalios naftos kiekių importas buvo priskirtas prie importo iš nenurodytų prekybos partnerių. ES vidurkis – tai atitinkamai žalios naftos ir perdirbtų naftos produktų importo iš Rusijos dalis, palyginti su visu jų importu iš ES 27 nepriklausančių šalių.

Kalbant apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius, Bulgarija įsipareigojo sukurti bent 3 500 MW naujus atsinaujinančiųjų energijos išteklių (vėjo ir saulės energijos) pajėgumus ir sudaryti technines sąlygas ne vėliau kaip 2026 m. į elektros energijos sistemą integruoti dar 4 500 MW. Be to, į planą įtraukta reforma, kuria siekiama pašalinti pagrindines vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų ir vertės grandinių plėtros kliūtis, taip pat investicijas, kuriomis būtų remiamas bandomųjų tokio vandenilio ir tvarių biodujų gamybos projektų plėtojimas. Taip pat numatytos priemonės, kuriomis siekiama padėti namų ūkiams įrengti saulės energijos vandens šildymo ir saulės fotovoltines sistemas. Plane taip pat bus apibrėžtas energijos nepriteklis. Pažymėtina, jog norint, kad Bulgarija pasiektų 55 % tikslo priemonių rinkinio tikslus, reikės toliau didinti užmojus, susijusius su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo didinimu;

- (25) Bulgarijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatyta daugiau kaip 1 mlrd. EUR investicijų į energijos vartojimo efektyvumo priemones, skirtas viešųjų ir privačiųjų pastatų ūkiui. Šios investicijos remiamos reformomis, kuriomis šalinamos kliūtys investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą ir mažinama su renovacijos procesu susijusi administracinė našta. Vis dėlto, kad pasiektų savo tikslus pagal ilgalaikę pastatų ūkio renovacijos strategiją, Bulgarija turėtų siekti toliau mažinti energijos suvartojimą ir priklausomybę nuo iškastinio kuro. Tą priemonę galėtų remti nacionalinis priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo fondas, kuris bus įsteigtas 2023 m. Tuo pat metu Bulgarija turi užtikrinti pakankamo pajėgumo energetikos tinklų jungtis, įskaitant jungtis su kaimyninėmis šalimis. Užbaigusi dabartines investicijas, Bulgarija pasinaudotų bendrosios rinkos privalumais, užsitikrintų tiekimo saugumą ir paspartintų dujų maršrutų įvairinimą. Rekomenduojama investuoti į naują su dujomis susijusią infrastruktūrą ir tinklus siekiant, kai įmanoma, parengti juos ateities iššūkiams ir užtikrinti ilgalaikį jų tvarumą, kai ateityje bus keičiama jų paskirtis ir pereinama prie tvaraus kuro;

- (26) nors dėl spartesnio perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir iškastinio kuro atsisakymo keliuose sektoriuose susidarys didelių restruktūrizavimo išlaidų, tam, kad sumažintų socioekonominių pertvarkos poveikį labiausiai paveiktuose regionuose, įgyvendindama sanglaudos politiką Bulgarija gali pasinaudoti Teisingos pertvarkos mechanizmu. Be to, siekdama pagerinti įsidarbinimo galimybes ir sustiprinti socialinę sanglaudą, Bulgarija gali pasinaudoti „Europos socialiniu fondu +“, įsteigtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057²⁰.
- (27) atsižvelgdama į Komisijos vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2022 m. konvergencijos programą, o jos nuomonė²¹ atspindėta 1 rekomendacijoje;
- (28) 2020 m. liepos 10 d., rengiantis įsivesti eurą, Bulgarijos levas buvo įtrauktas į Europos valiutų kurso mechanizmą II (VKM II). Kad išsaugotų ekonominį ir finansinį stabilumą ir užtikrintų aukšto lygio tvarią ekonominę konvergenciją, Bulgarijos valdžios institucijos įsipareigojo įgyvendinti konkrečias politikos priemones, kuriomis siekiama užtikrinti ne bankų finansų sektoriaus tvarumą ir stiprinti valstybės valdomų įmonių valdymą, taip pat nemokumo ir kovos su pinigų plovimu sistemas. Pažanga, Bulgarijos padaryta vykdant eurui įsivesti būtinus reikalavimus, bus įvertinta Europos Komisijos ir Europos Centrinio Banko pateiktose 2022 m. konvergencijos ataskaitose,

²⁰ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

²¹ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Bulgarijai 2022 m. ir 2023 m. imtis šių veiksmų:

1. 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį, atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tiksline paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Laikotarpiu po 2023 m. vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę.
2. Toliau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą laikantis tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į 2022 m. gegužės 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą. Pateikti 2021–2027 m. sanglaudos politikos programavimo dokumentus, kad būtų galima baigti derybas su Komisija ir paskui pradėti juos įgyvendinti.
3. Mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir iškastinio kuro importo spartinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrą ir įvairinti dujų tiekimo šaltinius bei maršrutus didinant jungčių su kaimyninėmis šalimis skaičių. Dėti daugiau pastangų siekiant mažinti energijos poreikį: didinti pramonės bei privačių ir viešųjų pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumą. Skatinti naujus tvarius centralizuoto šilumos tiekimo sprendimus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė